

Aan het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. de heer Ger Koopmans
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Ons kenmerk: 2017/327 RC

Roermond, 18 oktober 2017.

Geacht College,

Met belangstelling heeft het Provinciaal Bestuur van de vereniging Veldeke Limburg kennis genomen van het overleg dat gevoerd wordt over een herstructurering van de adviescommissie Raod veur 't Limburgs. Mede gezien de relatie tussen beide organisaties – het Veldekebestuur is in de Raod vertegenwoordigd middels een kwaliteitszetel – achten wij het op onze weg liggen u in kennis te stellen van onze zienswijze m.b.t. het lopende proces. Wij tekenen hierbij aan dat wij als gevolg van de structuur van onze vereniging – met circa 3000 leden heel Limburg representerend – ons als observateur bij uitstek beschouwen als het gaat om het monitoren van alles wat zich op streektaalgebied in onze provincie voordoet. Onze kringen zijn de ogen en oren van wat zich op dat gebied afspeelt. Van vrijwel alle activiteiten die er zijn, zijn zij als geen ander op de hoogte. Het Provinciaal Bestuur van Veldeke fungeert als katalysator van die monitoring.

Daarom lijkt het ons zinvol in dit stadium een aantal ontwikkelingen onder uw aandacht te brengen die zich in de voorbije decennia op het gebied van het Limburgs hebben voltrokken en die niet buiten beschouwing mogen blijven bij het herpositioneren dan wel het opnieuw inrichten van een structuur die de streektaalbevordering toekomstbestendig moet maken.

Eerst een blik in het verleden. Na de door Veldeke voorbereide erkenning van het Limburgs als minderheidstaal op basis van het Europees Handvest en de daarop gevolgde ratificering in 1997 door de Nederlandse regering heeft uw provinciaal bestuur het wijs geoordeeld een adviesorgaan voor streektaalbeleid in het leven te roepen in de vorm van de Raod veur 't Limburgs. Ook is toen een begin gemaakt met een structurele bekostiging van de streektaalbevordering. Daarmee is een basis gelegd om allerlei activiteiten gecoördineerd aan te pakken en van een financiering te voorzien. De positie die het Limburgs nu heeft, zou zonder die randvoorwaardelijke aanpak beslist niet bereikt zijn. Daar past de opmerking bij, dat het vóór die tijd om een overigens niet genoeg te prijzen misschien minder gestructureerde en meer spontane beoefening en presentatie van het Limburgs ging.

Inmiddels zijn we een stuk verder. Niet alleen de Raod en Veldeke, ook andere instituties melden zich met initiatieven die de bevordering van de streektaal beogen. Te denken valt aan de Leerstoel Taalcultuur in Limburg, de Vereniging Voor Limburgse Dialect- en Naamkunde (VLDN) en allerlei meer lokaal opererende organisaties.

Mede als gevolg van en in relatie tot het voorgaande is er binnen de Limburgstiek een situatie ontstaan die van een zodanige complexiteit en wetenschappelijke noodzaak is, dat ze een benadering, een aanpak, een institutionalisering vereist die zowel aan het maatschappelijk belang van de streektaal als aan de wetenschappelijke pretentie recht doet.

Door u zijn in het recente verleden initiatieven genomen om tot een vorm van samenwerking en afstemming te komen in het kader van het project Talep. Als Veldeke hebben we daar van meet af aan met overtuiging aan meegewerkt. Tegelijk moeten we vaststellen, dat het een moeizame aangelegenheid is: nogal wat betrokkenen zijn niet geëquipeerd om met daadkracht zich voor de samenwerking in te zetten. Dit is geen verwijt, maar een feitelijke constatering.

Wie zich een beeld wil vormen van de nu bestaande situatie ontkomt niet aan een kritische analyse. In onze ogen is die broodnodig. Alleen door het veld in kaart te brengen en vervolgens daarbij een structuur te ontwerpen die daarop is gebaseerd, kan een werkzame instantie gebouwd worden. Dat lijkt ons ook uit een methodologisch standpunt de juiste werkwijze. Het spreekt voor zich dat alle relevante actoren op streektaalgebied daarin op de een of andere wijze een plek dienen te krijgen. Over de structuur, positie en doelstelling van dat orgaan dient breed beraad plaats te vinden, waarin naast de reeds genoemde actoren ook het maatschappelijk krachtenveld en meerdere wetenschappen hun plaats dienen te krijgen.

Vandaar dat wij u aanbevelen – nog voordat u tot afspraken komt over de nieuwe rol en positie van de Raod veur 't Limburgs - een onderzoek te laten verrichten naar de huidige situatie van het Limburgs, zijn successen en bedreigingen, zijn verworvenheden en achterstanden, om die vervolgens met alle betrokkenen tot een structuur te geleiden die toekomstbestendig is, over voldoende financiële armslag beschikt en het maatschappelijk prestige bezit om als onbetwiste autoriteit in dit domein te kunnen opereren.

Wij zijn graag bereid om over een verdere uitwerking van deze opzet met u van gedachten te wisselen.

Met hoogachting,

namens het bestuur van Veldeke Limburg,

Mr. L. Pennings, voorzitter

Afschrift aan: Raod veur 't Limburgs

Leerstoel Taalcultuur in Limburg

Vereniging voor Dialect- en Naamkunde (VLDN)